

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

* Εκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Κ. Μητσικοπούλου, Σ. Βουτυρά, Γ. Μοσχάκη, Γ. Ν. Χατζιδάκι καὶ Γ. Μ. Λαμβέρτη διευθυνόντος.

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΜΗΤΕΡΕΣ

Ἡ δύναμις τῆς παρασκευῆς ἔθνικοῦ μέλλοντος ἀγαθοῦ καὶ ἐνδόξου καὶ εὐδαιμονος εἰς δύο χεῖρας ἰδίᾳ εἶναι ἐμπειστευμένη, εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἑλληνίδος μητρός. Μόνη αὕτη δύναται ὅ,τι οἱ ἄλλοι μόλις εἶναι ἱκανοὶ νὰ δνειροπολῶσιν. Ἐὰν αὕτη ἤθελεν...

Ἀλλὰ δὲν θὰ ποιήσωμεν ἐκκλησίαν εἰς τὰ πατριωτικὰ αὐτῆς αἰσθήματα, οὐδὲ θὰ ἐπαναλάβωμεν, ἰδιαιτέρως ἀποτεινόμενοι πρὸς αὐτήν, ὅτι ἡ ἑλληνοπρεπὴς ἀνατροφή τῶν τέκνων τῆς θὰ παρασκευάσῃ μέλλον ἐξοχὸν διὰ τὴν πατρίδα. Αὐτὰ τὰ ἤκουσεν ἰσως δὲ καὶ τὰ ἐπανελάθεν ἡ ἰδίᾳ πολλάκις.

Θὰ τῇ εἴπωμεν, ὅτι αὐταὶ αἱ χεῖρες, εἰς ἃς τοσαύτη σήμερον εἶναι ἐμπειστευμένη δύναμις, θὰ ἔλθῃ ἰσως ἡμέρα, καθ' ἣν μόνον μίαν δύναμιν θὰ ἔχωσι, νὰ σπογνίζωσι μαῦρα δάκρυα ἀπὸ φλογισμένους ὀφθαλμούς.

Ναί. Διότι μὴ στηρίζουσα τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων τῆς ἐπὶ τῆς λατρείας τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος, ἐγείρει ἐπὶ ἅμμου τὸ οἰκοδόμημα τοῦ μέλλοντος αὐτῶν. Ἄνδρες βραδύτερον, ψυχροὶ πρὸς τὴν πίστιν ἀδιάφοροι πρὸς τὴν πατρίδα, θὰ εἶναι ἀσφαλῶς ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν μητέρα. Ἐτι πλεόν. Ἐστερημένοι τῶν εὐγενεστέρων ἠθικῶν αἰσθητηρίων καὶ στηριγμάτων, θὰ εἶναι ἄθλιοι καὶ δυστυχεῖς. Καὶ ἡ δυστυχία τῶν αὐτῶν θὰ εἶναι ἡ πικροτέρα τῶν μητέρων τῶν τιμωρία.

Τὸ ἐναντίον θὰ ἦτο ἄρνησις πασιφανοῦς ἀληθείας. Βοᾷ περίξ ἐκάστης ἀπειρία παραδειγμάτων. Ἐδῶ ἡ πολύμορφος ἐγκληματικότητα, ἐκεῖ ἡ ἐπάρατος αὐτοκτονία πορρωτέρω χαλαρώσεις ἢ θραύσεις τῶν οικογενειακῶν δεσμῶν, ὅλα ταῦτα ἐν κυρίως συντρίβουσι, μητρικὰς καρδίας· ἐν κυρίως ἀντλοῦσι, μητρικὰ δάκρυα.

Καὶ ἂν ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῇ τις ἰδιοτέλειαν καὶ ἐγωισμόν εἰς τὸ ὄν, ὅπερ φέρει τὸ ἱερὸν τῆς μητρός ὄνομα, πάλιν τὸ ἴδιον αὐτῆς συμφέρον θὰ ἐξυπηρετῇ, τὰ καλὰ αὐτῆς ὑπερινὰ θὰ παρεσκεύαζε, παρέχουσα εἰς τὰ τέκνα τῆς τὴν πάτριον, τὴν πρέπουσαν εἰς χριστιανούς καὶ ἑλληνας ἀνατροφήν. Ἐπ' αὐτῆς θὰ ἐθεμελίωσιν τὴν εἰρήνην τῶν γηρατειῶν τῆς, τὴν γαλήνην τῶν τελευταίων τῆς ἡμερῶν. Καὶ ὡς αἱ μητέρες τῶν πατέρων ἡμῶν, ὡς ἡ εὐτυχὴς μήτηρ τοῦ μεγίστου τῶν παιδαγωγῶν, τοῦ Περσέως, θὰ ἤκουε καὶ ἀπὸ τοῦ βάρους ἀκόμη τοῦ τάφου τῆς θωπευτικῆς φωνῆς, εὐδαίμωνος υἱοῦ, κράζοντος:

— Ἐπίστευσα εἰς τὴν μητέρα μου. Ἡ καρδιά τῆς μοὶ ἔδειξε τὸν Θεόν. Θεὸς μου εἶναι ὁ Θεὸς τῆς μητρός μου. Θεὸς τῆς καρδίας μου εἶναι ὁ Θεὸς τῆς καρδίας τῆς. Μητέρα, Μητέρα, ἐάν λησμονήσω τὸν Θεόν, σὲ θὰ λησμονήσω.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ἙΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ Α. Παπακώστα

ΗΜΕΡΟΜ.

10-9-81

ΑΡΙΘ.

30253

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ

(Ἰωάν. Κεφ. Θ'. 1—38)

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ραββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὗτε οὗτος ἡμαρτεν οὐτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας· ἐστὶν ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν, ἐπτυσσε χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὑπαγε, νύχαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ (ὁ ἐρμηνεύεται, Ἀπεσταλμένος). Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες, καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι οὗτός ἐστιν· ἀλλοὶ δὲ, Ὅτι ὁμοίος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν, Ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, Πῶς ἀνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέ μοι, Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ νύχαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νηψάμενος ἀνέβλεψα. Εἶπον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει, Οὐκ οἶδα. Ἀγούσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν· ἦν δὲ σάββατον, ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Πηλὸν ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίψαμιν, καὶ βλέπω. Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινες, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἐστὶ παρά τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ· ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἡνοῖξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ὅτι προφῆτης ἐστίν. Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος, καὶ ἠρώτησαν αὐτούς, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, ὃν ἡμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; Πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν· ἢ τίς ἡνοῖξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει· αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβούντο τοὺς Ἰουδαίους· ἥδη γὰρ συνετέθειντο ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γένηται. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν

άνθρωπον, ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ, Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν, οὐκ οἶδα· ἐν οἷδ' ὅτι τυφλός ὢν ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν, Τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Εἶπον ὑμῖν ἥδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκοῦειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; Ἐλοιδώρησαν οὖν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωσῆς ἄελα· ληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστὶ καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Οἶδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλὸν ὁ Θεός οὐκ ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῇ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ αἵματος οὐκ ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου· εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὗρον αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Κύριε, εἰς τί, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Καὶ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη, Πιστεύω, Κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

Σημειώσεις.

1) Παράγω γ = διαβαίνω. 2) Ρ α β λ = διδάσκαλε. 3) Ἐ ρ χ ε τ α ι ρ ὁ ἔ' ἐπὶ τὴν ῥῆκα τοῦ τὸν θάνατον ἐν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἡ μ ε ρ α ν, ἥτις σημαίνει τὴν ζωὴν. Λέγει δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐνόσθ' εἶναι ἐν τῇ ζωῇ, ἀπελείπει τὰ ἐργάσιμα ἀγαθῶν. 4) Κ ο λ υ μ β ἡ θ ρ α τ ο ὅ Σ ι λ α μ α μ, πηγὴ τοῦ Σιλωάμ, ἐκβάλλουσα ἐκ τινος τῶν λόφων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦτο φηρομένη ἡ Ἱερουσαλὴμ, πιθανῶς πρὸς νότον, καὶ τῆς ὁποίας τὰ ἱαματικά ὕδατα διετηροῦντο ἐν δεξιᾷ μετῇ, κ ο λ υ μ β ἡ θ ρ α. 5) Π ρ ο σ α ι τ ὁ ρ = ἐπαύειν, ἡτῶν ἐλεημοσύνην. 6) Ὁ τ ι τ ὁ Σ α β β α τ ο ρ ο ὕ τ η ρ ε ἔ' οἱ Φαρισαῖοι εἰχόντες τὰ παραστήσαντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐθεβήλωσε ὁπότε τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, διότι κατ' αὐτὴν ἰσχυροῦντο τὸν τυφλόν. Καὶ ἀπηγόρευε μὲν ὁ μωσαϊκὸς νόμος τὴν ἐργασίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, ἵνα οἱ ἄνθρωποι λαμβάνωσι καιρὸν τὰ ἐκπληρῶσι τὰ θρησκευτικά αὐτῶν καθήκοντα, δὲ ἀπηγόρευε δὲ τὴν ἐργασίαν, ἥτις γίνεται πρὸς τὴν ἀφλείαν τοῦ πλησίον· διότι κατ' ἐξοχὴν ἀγιάζομεν τὰς ἐορτάς, ὅταν πράττωμεν τὸ καλόν. 7) Σ χ ι σ μ α = διαφωνία, φιλονεικία. 8) Σ υ ν ε τ ἔ θ ε ι ρ τ ο = εἶχον συμφωνίαν. 9) Ἀ π ο σ υ ν ἰ ὁ ρ α γ ο ρ ο, ὅπως ἐλέγετο ἐκεῖνος, ὅτις ἐδιώκετο ἐκ τῆς Συναγωγῆς, ἥτοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ τόπου, ἔθθα οἱ Ἰουδαῖοι ἐλάτρουσαν τὸν Θεόν. Μετὰ τοῦ ἀποσυνηγῶν οὐδεὶς Ἰουδαῖος ἠδύνατο τὰ ἐξῆς σφραῖναι τὰ κοινωνικὰ ἢ θρησκευτικὰ. Ἀποσυνηγῶς σημαίνει, ὅτι ἐν τῇ χριστιανικῇ γλώσσῃ ἡ λέξις ἀφορισμένος.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

«Τίς ἤμαρτεν, οὗτος ἡ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ;» Οὕτως ἠρώτησαν τὸν Ἰησοῦν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅταν εἶδον τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν. Τί δὲ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς; ὅτι οὔτε ὁ τυφλὸς ἤμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἐγεννήθη τυφλός, ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Καὶ ἡ ἐρώτησις τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἡ ἀπόκρισις αὐτοῦ περιέχουσι διδάγματα ὠραίατα. Naί, πάσχοντες πολλὰς, συνήθως μάλιστα ἐξ ἡμῶν τῶν ἰδίων. Αἱ παρεκτροπαὶ ἡμῶν, τὰ ἐλαττώματα, αἱ κακὴ ἐξέλιξις καὶ τὰ πᾶθη γίνονται αἷμα τῶν δυστυχισμάτων ἡμῶν, καταστρέφουσιν ὅχι μόνον τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπόληψιν, ἀλλὰ καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ὑγίαν ἡμῶν καὶ οὐχὶ σπανίως ὁδηγοῦσιν εἰς αὐτὸ τὸ ἐγκλημα καὶ καθίστανουσιν ἡμᾶς δυστυχεῖς. Πόσον εὐκόλως δυνάμεθα νὰ σωθῶμεν ἀπὸ τῆς ἐπελούσης εἰς ἡμᾶς δυστυχίας, ἂν ἀντὶ νὰ μεμψιμοιρῶμεν, ὡς συνήθως πράττο-

μεν, εἴτε κατὰ τῆς θείας Προνοίας, εἴτε κατὰ τῆς κοινωνίας, ἐζητοῦμεν ἐν ἡμῖν τὴν αἰτίαν τῆς δυστυχίας μας καὶ μετεβόλλομεν βίον καὶ ἐσωφρονίζομεθα.

Ἀλλὰ καὶ οἱ γονεῖς ἡμῶν εἶνε πολλὰκις οἱ αἰτίοι τῆς δυστυχίας ἡμῶν. Καὶ πῶς; ὅταν οἱ γονεῖς δὲν ἀνατρέφουσιν ἐπιμελῶς τὰ τέκνα των, ὅταν ἀνευ λόγου παρεμειλῶσι τὸ ἱερὸν κατὸν τοῦτο καθήκον αὐτῶν, ἢ παραδίδωσιν ἀσυγγνώστως τὰ τέκνα των εἰς χεῖρας ξένας, δὲν γίνονται οὕτω παραίτιοι καὶ τῆς ἡθικῆς καὶ τῆς ὑλικῆς καταστροφῆς αὐτῶν; Ἐτι πλέον· ὅταν οἱ γονεῖς ζῶσι βίον ἄσωτον καὶ διεσφαρμένον καὶ καταστρέφουσιν οὕτω καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ὑγίαν αὐτῶν, δὲν φέρουσιν εἰς τὸν κόσμον τέκνα καχεκτικά καὶ ἀνίκανα πρὸς πᾶν ὑψηλὸν καὶ γενναῖον ἔργον, καὶ κληροδοτοῦσιν εἰς αὐτὰ τὴν ἀτιμίαν καὶ τὴν πέναν, καὶ παρασκευάζουσιν εἰς αὐτὰ μέλλον δυστυχές; Ὡς, πόσον σωφρονέστεροι καὶ ἠθικώτεροι θὰ ἦσαν οἱ γονεῖς, ἂν ἀνελογίζοντο ὅτι διὰ τῶν παρεκτροπῶν αὐτῶν οὐ μόνον τιμωροῦνται αὐτοί, ἀλλὰ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καθίστανται δυστυχῆ.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ παραχώρησιν θείαν πάσχοντες πολλὰκις, διότι καὶ τὰ δυστυχήματα συντελοῦσι πολλὰκις εἰς τὴν ὠφέλειαν ἡμῶν, καὶ φανεροῦται δι' αὐτῶν ἡ περικλή τοῦ Θεοῦ ἀγάπῃ πρὸς ἡμᾶς. Ποσάκις ἡ δυστυχία ὠφελεῖ τὸν ἄνθρωπον περισσώτερον ἢ ἡ εὐτυχία, ἐκ δυστυχήματος δὲ τινος πηγάζει μέγιστον καλόν. Τὰ δυστυχήματα ἐπιφέρουσι πολλὰκις τὴν διόρθωσιν ἡμῶν, ὁδηγοῦσιν ἡμᾶς εἰς τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον ἐν τῷ μέσῳ τῆς εὐτυχίας ἐλησημονήσαμεν, ἐνισχύουσιν καὶ ἐξευγενίζουσιν τὸν χαρακτήρα ἡμῶν, καὶ ἐμπνέουσιν δύναμιν καὶ θάρρος εἰς τὸ νὰ ὑπερνικήσωμεν τὸ κακόν. Ἀλλ' ἔτι πολὺ τιμωρ, διδάσκουσα ἡμᾶς νὰ ὑπομείνωμεν ἀγογγύστως τὴν συμφορὰν καὶ τὴν δυστυχίαν ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ὁ Θεός ὡς πατὴρ παντὶ ἄνθρωπῳ, εἴτε βραβεύει εἴτε τιμωρεῖ ἡμᾶς, ἐν μόνον ἐπιδιώκει, τὸ ἀληθές συμφέρον, τὴν ἀληθῆ εὐτυχίαν ἡμῶν.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

Ἐάν τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἔστω καὶ διὰ παροδικῶς βλέμματος ἐπισκοπήσωμεν, ἐάν ἀναπολήσωμεν ὅτι ἐπὶ μακροῦς δυσχεμερούς αἰῶνας βλαβεῖα μὲν νῦν ἐπὶ τοῦ ἡθικῆς καὶ δικαιοδικῆς ἐξητλημένου ἡμῶν ἔθνους ἡπλοῦτο, τοιαύτη δὲ νάρκη καὶ κάρσις εἶχεν ἡμᾶς καταλάβει, ὥστε ἡ ὑπαρχὴ τοῦ ἑλληνισμοῦ ὡς ἔθνους ἐθεωρεῖτο χίμαρ, ἐάν μελετήσωμεν πῶς καὶ διὰ τίνων παραγόντων τὴν μὲν νάρκην ἀπεβάλομεν, ἐψωμίσθη δὲ ἡ λιμώττουσα ἡμῶν διάνοια, ἐποτίσθη ἡ αὐχμῶσα ἡμῶν καρδία, αἱ ἀπεσπασμένοι, ληθαργούσαι καὶ ἀσυνκίσθητοι μονάδες συνήλθον καὶ αὖθις ἐπὶ τὸ αὐτό, ἐξήνησεν ἐκ νέου τὸ φυλλορροῆσαν καὶ ἀποξηρυνθὲν δένδρον τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, νέαν προσλάβον ἱμάδα, ἐχειραφετήθημεν πνευματικῶς, καὶ παρεσκευάσθη οὕτως ἡ μεγάλη ἡμέρα τῆς ἐθνικῆς καὶ πολιτικῆς ἡμῶν χειραφετήσεως, θὰ εὖρωμεν πάντως ὅτι τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ μεγάλου καὶ μοναδικοῦ τούτου ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἐθνῶν θαύματος, τῆς νεκραναστάσεως τοῦ ἑλληνισμοῦ, παρεσκευάσεν ἡ μεγάλη Τριάς, εἰς ἣν ἡ Θεία Πρόνοια διεπιστεύθη τὰς τύχας τοῦ ἔθνους ἀπὸ τοῦ 1453, ἡ Ἐκκλησία, ἡ προγονικὴ παιδεία καὶ ὁ φιλογενὴς πλοῦτος.

Ἀμα τῇ ἐθνικῇ ἡμῶν πτώσει ἡ Ἐκκλησία περισυνέλεξεν ἐκ τοῦ λυθροῦ τῆς Πύλης τοῦ Ρωμανοῦ, ὅπου ἐτάφη ἡ πολιτικὴ ἡμῶν ἐλευθερία, ὅ,τι ἦτο δυνατόν νὰ περισωθῇ, τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἀστικὴν ἡμῶν ἐλευθερίαν, καὶ κατάρθω διὰ τοῦ ἀειμνήστου Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ν' ἀναγνωρισθῇ διὰ τῶν ἀπονεμηθέντων αὐτῷ τίτλων πατριάρχης τῶν Ἑλλήνων (ῥοῦμ πατριγῆ) καὶ ἐθνάρχης (μιλλετ

μπαση) ἐν τῇ ὁθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ ὑπαρχόντων Ἑλλήνων ὡς ἔθνους, καθ' ἣς οὐδὲν κατόπιν ἡδυνήθησαν νὰ κατορθώσωσιν αἱ αὐθαρεσίαι καὶ οἱ διωγμοί. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, εἰς ὃν ἐξησφαλίσθη οὐ μόνον τὸ ἀπαρκῶς τὸν θρησκευτικὴς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόλυτος δικαιοδοσία ἐπὶ πᾶσιν τῶν ἀστικῶν ὑποθέσεων, γάμων, δικυγίων, κληροδοτημάτων, διαθηκῶν, καὶ αὐτῶν ἐτι τῶν ποινικῶν δικῶν τῶν ὁρθοδόξων πρὸς ἀλλήλους, ἀπέβη οὕτως ἡ εἰκὼν τῆς ἐνόητος τῆς πίστεως τοῦ ἔθνους, ἐν ἣ τοῦτο ἀνεύρισκε τὴν ἀπολεσθεῖσαν περικλῆ, ἡ δύναμις τῆς ζωῆς, τὸ κέντρον τῆς ἐνεργείας, ἡ παρεμύθη τοῦ παρόντος καὶ ἡ ἐλπίς τοῦ μέλλοντος. Ἀναλαβούσα ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ προνομίου τούτου τὴν κηδεμονίαν τοῦ ἔθνους ἐκάλεσεν ἐπικούρους πρὸς διαπαιδαγώγησιν ἡ μάλλον πρὸς νεκρανάστασιν αὐτοῦ τὴν παιδεύειν καὶ τὸν πλοῦτον, τοὺς σφραγίσαι καὶ λογίους τοῦ ἔθνους καὶ τοὺς δικαίως ἀποκληθέντας ἐθνικοὺς εὐεργέτας.

Ἐκκλησία τε καὶ λόγοι ἐν ἀμίλλῃ εἰς τὰ τέκνα τοῦ ἔθνους ὑπέμνησαν, ὅτι πρωτίστη αὐτῶν ἀρετὴ δέον νὰ εἴναι ἡ τοῦ ἀρὰ τὸν σταυρὸν τοῦ πάσχοντος ἔθνους, ἡ τοῦ ἀπαρνεῖσθαι ἐκ αὐτοῦ χάριν τῆς σωτηρίας τῶν ἀδελφῶν, ἡ αὐτοθυσίαι τοῦ Προμηθέως ἐν τῷ Κανκάρῳ, ἡ ἐθελουσία τοῦ Θεανθρώπου ἐν τῷ Γολγοθᾷ. Ἐδίδασκεν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ διὰ τῶν προγονικῶν συγγραμμάτων, ὅτι εἰς τὰ ἔθνη, οἱ ἔλαχε παρὰ τῆς θείας Προνοίας ὁ ἐπίκλητος κληρὸς τοῦ ἐκπροσωπεῖν οὐχὶ ἀριθμὸν, ἀλλ' ἰδέαν, οὐχὶ κτηνώδη βίαν, ἀλλ' ἡθικὸν σθένος, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λιποψυχῶσι, ἀλλ' ἐπιβάλλεται νὰ ἐπιζητῶσιν ἐν τῇ ἀνακτῇ, καλλιέργειᾳ καὶ ἀναπτύξει τῆς ιδέας τὴν παλιγγενεσίαν, τὴν ἀκμήν, τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν. Ἐδωκαν εἰς τὴν ἐφημερίαν ἡμῶν διάνοιαν ἰδέας, εἰς τὴν στενωπὴν ἡμῶν καρδίαν εὐγενεῖς ὁμᾶς καὶ αἰσθημάτων, εἰς τὴν ἐκδοκωθεῖσαν καὶ βαπτιζομένην ἡμῶν γλῶσσαν λέξεις καὶ φράσεις καὶ ὕμνος καὶ εὐστροφίαν πρὸς ἑκφρασίαν τῶν ὑψηλοτέρων ιδεῶν καὶ τῶν εὐγενεστέρων αἰσθημάτων.

Ἀλλὰ τὰ μέσα τῆς ἐθνοσωτηρίας ταύτης ἐνεργείας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς παιδείας πρέσχεον ἰδίᾳ ὁ φιλογενὴς πλοῦτος, ἀναπτύχθεις καὶ αὐτὸς τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ πλοῦτος οὗτος κατήρτισε τὸν μέγαν ἐμπορικὸν στόλον τοῦ ἔθνους, ὅστις κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπικρατείας συνεποσούτο εἰς 600 πλοῖα μετὰ 17000 ναυτῶν καὶ 6000 τηλεβόλων. Ὁ πλοῦτος οὗτος ἰδρυτὴς τοῦ μεγάλου ἐμπορικῶν οἴκου τῆς Κωνσταντινῆς, τῆς Σμύρνης, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Ἀνατολῆς, ὡς καὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ, Τεργέστης, Βενετίας, Λιβόρνου, Γενουῆς, Νεαπόλεως, Λονδίνου, Λειψίας, Βιέννης· ἡ πόλις τῆς Ὁδησῆς ἐπὶ Τραπεζικῆς κτισθεῖσα στέπης ἀπέβη ἐμπορεῖον πρωτίστης τάξεως, κατὰ τὰ τρία τέταρτα ἑλληνικόν.

Ὁ πλοῦτος οὗτος ἐπλήρωσε τὸ ἔθνος ἐκδόσεων ἑλλήνων συγγραμμάτων καὶ βιβλίων μετοχιστευόντων αὐτῷ τὴν νεωτέραν ἐπιστήμην. Ὁ πλοῦτος οὗτος ἀνέγειρε καὶ ἀνεγείρει ἀνώτερα διδασκτήρια ἐν τοῖς κέντροις, σχολεῖα καὶ βιβλιοθήκας πανταχοῦ, ὅπου ἀνέθρωσκον ὡς ὕδωρ ἐκ πέτρης. Ὁ πλοῦτος οὗτος, ὅτε ἐπέστη ἡ ὥρ' αὐτῆς ἀπελευθερώσεως, ἤνοιγε τὰς δεξιμένας τῶν διατήλων καὶ ἀφειδῶς ἐξέκένου αὐτάς. Ὁ πλοῦτος οὗτος καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἐκόσμησε καὶ κοσμεῖ τὰς Ἀθήνας διὰ τῶν ἀγλαωτάτων αὐτῶν ἱδρυμάτων καὶ ἐπλήρωσε καὶ πληροῖ τὰς χώρας τοῦ τε ἐλευτέρου καὶ τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ σχολεῖων καὶ παντοίων ἄλλων εὐαγῶν ἱδρυμάτων. Ὁπου ἐάν τις τὸ βλέμμα στρέψῃ ἐν Ἀθήναις, ἀπαντᾷ μνημεῖα ἀναμνηστικὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐκλείας ἔχον ἀνδρῶν, οἱ οἱ Ριζάρει, οἱ Βερνερδάκι, οἱ Ἀρσάκι, οἱ Σῖναι, οἱ Βερβάκι, οἱ Τσιτσίτσι, οἱ Στουρνά-

ροι, οἱ Ζάππει, οἱ Ἀδέρωφ, οἱ Βαλλιάνοι, ὁ ἐπιζῶν ἄγιος ἐκεῖνων διδάχος Μαρτσέλης καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι, ἡ τοὺς ἀθανάτους θεράποντας τῆς εὐπορίας, τοὺς Συγγροῦς καὶ λοιπούς· ἐν Κωνσταντίνῳ ὁ φιλογενὴς Σύλλογος, ἡ μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή, τὸ Ζάππειον Παιδαγωγεῖον, τὸ Ζωγράφειον, ἡ Θεολογικὴ καὶ Ἱερατικὴ Σχολή, πάντα σχεδὸν τὰ τῶν κοινοτήτων σχολεῖα ὑπομνησάσκει τοὺς Ζαρίφας, τοὺς Ζαρεμπούλους, τοὺς Ζωγράφους, τοὺς Στεφάνοβις, τοὺς Μαρτσέληδας· τὰ Ἰωάννινα πληροῦσιν ἐτι τὰ μεγάλα ὀνόματα τῶν Ζωσιμαδῶν καὶ Καπλανῶν· ἡ Φιλιππούπολις ἐπιδεικνύει μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφάνειας τὴν Ζαρίφειον καὶ τὴν Μαρτσέλειον Σχολήν· τὸ Κεσοστῆριον καὶ τὸ Λιμπόχορον τῆς Ἡπείρου τὰ Ζωγράφεια καὶ τὰ Ζάππει· ἡ Κιαισάρεια τὴν Ροδοκάνκειον Σχολήν· ἡ Θεσσαλονίκη τὰς δαπάνης Συγγροῦ ἀνοικοδομηθέντα ἱδρυματα αὐτῆς· ἡ πενομένη νεωτέρα ἑλληνικὴ φιλολογία σεμνῶματα αὐτῆς ἔχει τὰς ἐκδόσεις τῶν Ζωσιμαδῶν καὶ τὴν Ζωγράφειον καὶ Μαρτσέλειον Βιβλιοθήκην.

Τοιοῦτον ἐν ὀλίγαις γραμμαῖς ἐγένετο τὸ ἔργον τοῦ πλοῦτος παρ' ἡμῖν, ἔργον ἀληθὲς δημιουργικὸν ἐνὸς ὅλου ἔθνους, ὅπερ ἐν ἀκριβεῖ συναισθησὶ τοῦ ἔργου τούτου δικαίως ἀπένειμεν εἰς τοὺς ἐργάτας τὸν τίτλον Ἑθνικῶν εὐεργετῶν.

ΑΤΟΠΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΡΩΜΑΝΙΚΑΣ

Εἶδομεν ὅτι διὰ τὴν διάφορον φύσιν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης ὅχι ὁρθῶς παρεβάλλεται ἡ νεωτέρα ὥσις τῆς Ἑλληνικῆς πρὸς τὰς νεωτέρας τῆς Λατινικῆς, καὶ ὅτι ἀτόπως διδάσκειται, ὅτι ἡμεῖς ἐσφάλημεν, ἐπειδὴ δὲν ἐπράξαμεν ὅπως οἱ Ρωμανικοὶ λαοί. Τώρα θὰ ἀποδείξωμεν ὅτι καὶ ἡ διάφορος ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐξέλιξις τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ρωμανικῶν λαῶν κατέστησαν ἀναγκαῖον, ἵνα ἄλλως προδῶμεν ἡμεῖς εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ γραπτοῦ ἡμῶν λόγου καὶ ἄλλως ἐκεῖνοι.

Οἱ Ἕλληνες οὐδέποτε πρὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἐζήτησαν διὰ πολέμων νὰ κατακτήσωσιν ἄλλογλώσσους καὶ ἐπιβάλωσιν ἐπ' αὐτοὺς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν. Μόνον διὰ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου διεδόθη ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἰς κατακτηθέντας ἀλλοφύλους ἐν Αἰγύπτῳ, Συρίᾳ καὶ Μικρᾷ Ἀσίᾳ· ἀλλὰ βραδύτερον ἐξεβλήθη πάλιν ἡ χρῆσις αὐτῆς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Συρίᾳ καὶ ἐκ τῶν πλείστων τῆς Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Πανταχοῦ ἄρ' ὅπου σήμερον λαλεῖται ἡ γλῶσσα ἡμῶν (πλὴν τῶν ἐνδοτέρων τῆς Μικρᾷ Ἀσίᾳ) ἀπὸ Μακεδονίας καὶ Θράκης μέχρι Κύπρου καὶ ἀπὸ Τραπεζούντος μέχρι Ἰταλίας, λαλεῖται ὑπὸ ἀπογόνων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, οὐχὶ δὲ ὑπὸ ἀλλογενῶν ἐξελληνισθέντων ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν.

Πάντοτε ἄρα παρ' ἡμῖν, καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς ἀποικίαις εἰς ὅσας σφίεται ἀρχὴ ἡ Ἑλληνικὴ, ἐκάστη γενεὰ ἐκληρονομεῖ παρὰ τῆς ἀμεσῆς παλαιότερας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ μετ' αὐτῆς στενῶς συνδεδεμένους τὰς παραστάσεις καὶ ἐννοίας περὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς φύσεως, τὰς παραδόσεις περὶ θρησκείας καὶ περὶ πατρίδος κλπ., ἐν ἐνὶ λόγῳ πάντοτε ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἦτο στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τοῦ ἔθνους, τοῦ θρησκευτικοῦ ἡμῶν βίου, ἦτο σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὁσπύον ἐκ τῶν ὁσπύων ἡμῶν.

Τούναντιον οἱ Λατῖνοι ἦσαν λαὸς κατακτητικὸς, (ὅρα καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν, οἱ ὅποιοι ἄμα ἀπαλλαγέντες τῆς μικροῦς δουλείας σπεύδουν νὰ δουλώσωσιν τοὺς Ἑλληνας ἐν Ἡπείρῳ!). Ὁρμήθησαν ἀπὸ τοῦ Λατίου, χώρας μικροτάτης, καθυπεταξάν καὶ ἐπέβαλον τὴν γλῶσσαν των οὐ μόνον ἐπὶ πᾶσαν τὴν Ἰταλίαν, τὴν Σικελίαν, Σαρδηνίαν καὶ Κορσικὴν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν Ἰβηρικὴν χερσόνησον,

ἐπὶ τὴν Γαλλίαν καὶ ἐπὶ τὴν Δακίαν, ἥτοι ἐπὶ ἀνθρώπους ποικίλης καταγωγῆς, Ἑλλήνας, Φοίνικας, Σικανούς, Ὀσκους, Ὀμβρους, Τυρρηνοὺς, Μεσσαπίους, Ἐνετούς, Λίγυας, Κελτούς, Ἰβήρας, Γερμανούς, Δάκας, Θράκας κλπ. κλπ. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ὅταν γλῶσσά τις διαδίδεται εἰς ἀλλογλώσσους, κατ' ἀνάγκην νοθεύεται καὶ φθείρεται, διότι οἱ μανθάνοντες αὐτήν, καὶ τὴν σύνταξιν ἢ πλοκὴν τοῦ λόγου καὶ τοὺς φθόγγους τῆς ἰδίας αὐτῶν γλώσσης ὑποκαθιστῶσιν εἰς τοὺς τῆς νέας, τῆς ξένης, καὶ τὴν κλίσιν αὐτῆς πολλαχῶς παραμορφοῦσι καὶ διαστρέφουσιν ἢ ἀποβάλλουσι κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς μητρικῆς, τῆς φυσικῆς αὐτῶν γλώσσης, ἐν ἁλλαις λέξεσιν ἢ ἐξαπλουμένη γλῶσσα λαμβάνει ἐκασταχοῦ τοιαύτην χροιάν ὅποιαν ἡ ἐγχώριος πρότερον εἶχεν.

Ἄν τὼς τις λάβῃ ὑπ' ὅψιν ὅτι ἡ Λατ. γλῶσσα ὄχι μόνον διεδόθη εἰς πολλοὺς καὶ διαφόρους ἀλλοφύλους, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ διάδοσις δὲν ἔγινε διὰ διδασκάλων, βιβλίων ἢ ἐφημερίδων, ἀλλ' ὑπὸ στρατιωτῶν, ἐμπόρων, γεωργῶν (ἀποίκων) κττ., τ. ἔ. ὑπὸ ἀμαθῶν ἀνθρώπων, ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Λατίφ ἡ λαλουμένη γλῶσσα κατὰ τοὺς πρώτους αὐτοκρατορικοὺς χρόνους ἦτο σφόδρα διεφθαρμένη, τότε θὰ πεισθῇ ὅτι ἀληθῶς οὐδέποτε ἡ Λατινικὴ γλῶσσα, ὅποιαν ἐκ τῶν βιβλίων γνωρίζομεν, ἔγινε γνωστὴ εἰς τοὺς διαφόρους Ρωμανικοὺς λαούς, οὐδέποτε αὕτη ὑπῆρξεν ἐθνικὴ γλῶσσα αὐτῶν, ἥτοι οὐδέποτε ἦτο σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὅστων ἐκ τῶν ὁστῶν αὐτῶν καὶ οὐδέποτε συνεδέθησαν αἱ ἐθνικαὶ καὶ θρησκευτικαὶ παραδόσεις αὐτῶν μετ' αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι ἕκαστος τῶν ὑποταχθέντων λαῶν ἔλαβε μὲν ἐξ ἀρχῆς τὴν γλῶσσαν ταύτην διεφθαρμένην κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ὅπως ἐφέρετο ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς δημοκρατίας εἰς τὰ στόματα τῶν πολλῶν καὶ ἀμαθῶν, διέφθειρε δ' αὐτὴν ἀκόμη περισσότερο ἀναμείζας μετ' αὐτῆς τὰ στοιχεῖα τῆς ἰδίας αὐτοῦ γλώσσης, διέφθειρε δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς χρόνοις ἀδιαλείπτως καὶ καθίστα αὐτὴν διάφορον καὶ τῆς ἀρχαίας Λατινικῆς καὶ τῶν ἀλλαχοῦ λαλουμένων. Οὐδ' ἡδύνατο ἄλλως νὰ γίνῃ, ἀφοῦ οὔτε σχολεῖα ὑπῆρχον οὔτε ἐθνικὸς οὔτε ἄλλος τις δεσμὸς συνεκράτει τὰ ποικίλα ταῦτα στοιχεῖα εἰς ἐνότητα, ὅπως ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ἔκρινεν ἡ θρησκεία καὶ τὸ Κράτος (διὰ τοῦ στρατοῦ, τῆς δικαιοσύνης, τῆς διοικήσεως κλπ.), ἡ παιδεία, ἡ ἔνδοξος ἱστορία κτλ.

Κατ' ἀνάγκην ἄρα ἐμελλε παρ' ἐκείνοις νὰ ἐπέλθῃ διάσπασις τῆς γλωσσικῆς παραδόσεως, ἥτοι ἐγκαταλείψει τῆς ἀρχαίας, δοκίμου, γραπτῆς παραδόσεως, καὶ κατ' ἀνάγκην, ὅτε βραδύτερον ἤρχισαν νὰ ἐκπολιτίζωνται, δὲν ἡδύνατο νὰ παραλάβωσι καὶ μεταχειρισθῶσι τὸν ἀρχαῖον γραπτὸν λόγον, διότι πολὺ διάφορος ἀπ' αὐτοῦ εἶχε γίνῃ ἐν τῷ μεταξὺ ἡ λαλουμένη ἐκασταχοῦ γλῶσσα. Διὰ ταῦτα ἡναγκάσθησαν κατὰ μικρὸν νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ γράφουν τὰς νέας αὐτῶν γλώσσας.

Καὶ ὁ διάφορος ἄρα καταρτισμὸς τῶν Ρωμανικῶν λαῶν ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπέβαλεν εἰς ἐκείνους καὶ εἰς ἡμᾶς διάφορον διαγωγὴν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ γραπτοῦ λόγου. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐξετάζουσι ὅσοι παραβάλλουν τὰς γλώσσας ἐκείνων καὶ ἡμῶν καὶ ψέγουσιν ἡμᾶς.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Εἰδικὴ Ἀποστολὴ τῆς Ἑταιρείας

Ἡ Ἑταιρεία ἐπιφελουμένη τῆς εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους μεταβάσεως τοῦ ἐκ τῶν συμβούλων αὐτῆς κ. Ἰγν. Μοσχάκη, ἀνέθετο αὐτῇ τὴν ἐντολὴν, ὅπως μεταβαίνων καὶ εἰς Αἴγυπτον καταστήσῃ τὰς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καῖρῳ Ἑλληνικὰς κοινότητας κοινωνοὺς τοῦ σκοποῦ αὐτῆς. Ὁ κ. Μοσχάκης εὐγενῶς πάνυ ἀποδεχθεὶς τὴν ἐντολὴν, ἐποιήσατο ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν Ἑλληνικῶν Διπλωματικῶν καὶ Προξ-

νικῶν ἀρχῶν, δύο διαλέξεις τῆς Ἑταιρείας, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καῖρῳ ἐν αἷς ἐνώπιον τοῦ Μ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, καὶ τοῦ ἀνθους τῶν κοινοτήτων, ἀφοῦ ἀφηγήθη τὰς ἐκ τῶν Ἁγίων Τόπων ἐντυπώσεις αὐτοῦ ἐξῆρε τὸ ἐθνικὸν ἔργον τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος καὶ προτέβῃ εἰς τὴν δέουσαν ἐκθέσιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἑταιρείας τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀσμένως καὶ ἐνθουσιωδῶς ἐπεκρότησαν αἱ ὁμογενεῖς κοινότητες διεργηθέντες τὸν ἐκδηλωθέντα ἐνθουσιασμόν τοῦ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς διαλέξεσι παραστάτος Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Φωτίου, διὰ λόγων, ἐφ' οἷς εὐγνώμων ἔσται δὴ διὰ τελεῖ ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία αὐτῷ τε, ταῖς προξενικαῖς ἡμῶν ἀρχαῖς, ταῖς προέδροις τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων, καὶ ἅπασιν τοῖς παραστάσιν. Ἀπόρροια τῆς ἀποστολῆς ταύτης εἶναι ἡ γενομένη σύστασις ἐπιτροπῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν κυρίων κ. κ. Ἐμμ. Μπενακή προέδρου τῆς Κοινότητος, Κ. Συναδινού, Μιχ. Συναδινού, Β. Σιδιτανίδου, Κ. Πίχτου, Λουδ. Λυμπρίτου, Σπ. Παπαθανασοπούλου καὶ Δημ. Δημοπούλου, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας καὶ ἡ προσεχὴς ἐναρξίς τῆς λειτουργίας δύο τμημάτων αὐτῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καῖρῳ.

Διαλέξεις τῆς Ἑταιρείας.

Ὡς ἀπαρχὴν τοῦ ἔργου τῆς πρό τινας συστάσεως «Ἀγιοταφικῆς ἐπιτροπῆς» τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας, ἀγγέλλομεν δύο διαλέξεις αὐτῆς ἐν αἷς ὁ ἐκ τῶν συμβούλων κ. Ἰγν. Μοσχάκης θ' ἀφηγήθῃ τὰς ἐντυπώσεις αὐτοῦ ἐκ τοῦ προσκυνήματος τῶν Ἁγίων Τόπων. Ἡ πρώτη διάλεξις γενήσεται αὐριον Κυριακὴν τῇ 11 π.μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Μουσικῆς Ἑταιρείας, ἡ δὲ ἑτέρα τὴν προσεχῇ Κυριακὴν ἐν Πειραιεὶ. Εἰσὸδος ἐλευθέρως.

Συνδρομαὶ καὶ Δωρεαὶ πρὸς τὴν Ἑταιρείαν.

Ὁ Δήμος Κέας ἀπέστειλε τῇ Ἑταιρείᾳ δρ. 80 ὡς ἐτήσιον αὐτοῦ συνδρομὴν, ἣν θέλει ἐπιμεληθῇ νὰ ἀυξήσῃ ἀναλόγως τῶν οικονομικῶν αὐτοῦ περιστάσεων.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἱερᾶς καὶ Σητείας κ. Ἀμβρόσιος φρ. χρ. 20 ὡς ἐτήσιον τοῦ δωρεάν.

Ὁ Θεοφ. ἐπίσκοπος Εὐρυτανίας κ. Σεραφεῖμ δρ. 100 ὡς ἰδίαν τοῦ δωρεάν.

Ὁ Δήμαρχος Σκιαθοῦ κ. Φ. Γεωργιάδης δρ. 25 ὡς ἰδίαν τοῦ προσφοράν.

Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Ἑταιρείας ὡς πρώτην ἐξ ἐράνων δωρεάν φρ. χρ. 1150.

Συγχαρητήρια Ἀρχῶν

Τοῦ Ἐπισκόπου Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας Παρθενίου, γράφωντος: «Τὸ ἔργον ὅπερ ἀνελάθετε εἶναι ἀληθῶς σωτήριον πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως διὰ τοῦτο εὐχόμεθα ὁλοφύχως εἰς τὸν Θεὸν νὰ εὐδοκῇ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Τοῦ ἰδιαίτερου γραμματέως τῆς Α.Β.Υ. τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου τῆς Ἑλλάδος, Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ Κρήτης, γράφωντος: «Ὁ ἱερός καὶ ἐθνικώτατος σκοπός, ὃν ἐπιδιώκει ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία οὐδένα Ἑλληνα σκεπτόμενον θὰ ἀφίσῃ βεβαίως ἀδιάφορον. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἀφ' ἧς ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης ἐκήρυξε, δεχόμενος τοὺς Ἑλλήνας «ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,» συνετελέσθη ὁ ἀρρηκτος μεταξὺ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος δεσμός. Ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς ἔπεσεν ὡς ἐπὶ τῆς ἀγαθῆς γῆς ὁ σπόρος τῆς θείας διδασκαλίας καὶ διὰ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῆς ἀκαταπόνητου δράσεως τοῦ Ἑλλ. πνεύματος διεδόθησαν αἱ θεαταὶ τοῦ διδασκάλου ἀρχαῖ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας διετηρήθη αἱμῆς τὸ Ἑλλ. φρόνημα καὶ ἐσώθη ὁ ἐθνισμὸς καὶ ἡ γλῶσσά μας ἐν ἱεροῖς καὶ χαλεπαῖς ἡμέραις. Ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τούτου δεσμοῦ ἀμύνη, ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ ἀληθοῦς θρησκευτικοῦ φρονήματος καὶ τῇ ἐνίσχυσει τῆς Ἑλληνοπρεποῦς ἀνατροφῆς ἐγκείται ἡ ἀσφαλὴς θεραπεία τῶν κακῶς ἐχόντων καὶ ἡ παρήγορος ἐλπίς αἰσίου μέλλοντος.»

Τοῦ Νομάρχου Κυκλάδων γράφωντος: «Τὸ ἔργον τοῦ ἡμετέρου αὐτοῦ εἶναι ἐξ ὅλης Ἑλληνοπρεπείας, ἀποβλέπον τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τῶν νεῶν καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο κυριωτάτων τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος γνωρισμάτων τῆς θρησκείας καὶ τῆς γλώσσης. Θέλω δὲ θεωρεῖν αἰετοῦ ἐν τῶν κυριωτάτων καθήκοντων μου νὰ συντελῶ ὅση μοι δύναμις ὑπὲρ τῆς εὐδωσέως τοῦ ἔργου τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.» Τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος γράφωντος: «Δὲν θέλω ὀκνήσει ὅπως τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἐργασθῶ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἀληθοῦς σωτηρίου ἔργου τῆς Ἑταιρείας, ὃ λαν επικαίρως ἀνέλαβε καὶ ὁ καθεκὼν ἔχει πᾶς πόνον τὴν θρησκείαν τοῦ καὶ τὴν Πατρίδα τοῦ νὰ ὑποστηρίξῃ ἐκθύμως. Μὴ δυνάμενος ἄλλο τι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ πράξω ἐπιφυλάσσομαι κατὰ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Δήμων τῆς δικαιοδοσίας μου νὰ συστήσω ἐκθύμως, ὅπως συντρέξουσιν οὗτοι ὀλίκως τὸ ἔργον τῆς Ἑταιρείας καὶ ν' ἀποστείλω δρ. 25 τῷ ταμίᾳ τῆς Ἑταιρείας ὡς συνδρομὴν.»

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΔΕΟΝΗ